

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-46

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos
Tekijä-Författare-Author Koskela, Eeva		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Euroopan unioni ja Kioton sopimus : Eurooppalaisen identiteetin tarkastelua ympäristöpoliittisesta näkökulmasta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2008-02-18	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 74 s., 3 liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -tutkimuksessani tarkastelen sitä, onko yhtenä Euroopan unionin Kioton sopimuksen tukemisen motiivina yhtenäisen eurooppalaisen identiteetin rakentaminen ja vahvistaminen.</p> <p>Tutkimuksen teoreettisena lähtökohtana on sosiaalinen konstruktivismi, jonka mukaan identiteetti muodostuu suhteesta toiseen ja sitä on jatkuvasti rakennettava ja vahvistettava teoilla ja puheilla. Tutkimuksessa käsitellään ympäristöuhkien ja arvojen merkitystä yhtenäisen eurooppalaisen identiteetin rakennukselle perehtyen myös EU:n johtajuuspyrkimyksiin Kioton sopimuksen edistämisessä. Tutkimuksessa keskitytään eurooppalaisen identiteetin rakentamiseen ja vahvistamiseen eliittilähtöisestä näkökulmasta. Keskeisimmässä osassa tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä ovat Alexander Wendtin, David Campbellin ja Erik Ringmarin teoriat identiteetin muodostumisesta. Tutkimuksen aineiston muodostavat EU:n komissaarien Kioton ympäristösopimusta käsittelevät puheet, jotka on pidetty vuosina 1996-2000. Aineiston analyysin metodeina käytetään luokittelua ja retoriikan analyysia. Luokittelun avulla aineistoa selkeytetään ja järjestetään ja siitä nostetaan tarkempaan analyysiin kolme esimerkkipuhetta. Näihin esimerkkipuheisiin sovelletaan Chaïm Perelmanin teorian mukaista retoriikan analyysia, jossa argumentaatiotekniikkoja tutkimalla voidaan puheista päätellä argumentaation taustalla olevia puhujien motiiveja. Merkittävänä toisena ja identiteetin peilauksen kohteena EU:lle toimii aineiston mukaan erityisesti Yhdysvallat. Tutkimuksessa valotetaan EU:n näkökulmaa siitä, miksi EU:n vakaumus Kioton sopimuksen ratifioimiseksi ja noudattamiseksi on niin erilainen kuin Yhdysvalloilla. Aineistosta paljastuu näkökulmia siitä miten Eurooppalaista identiteettiä rakennetaan korostamalla retoriikan keinoin EU:n ja Yhdysvaltojen erilaista ympäristöpolitiikkaa, ja painottamalla EU:n johtajuusasemaa ja arvojen paremmuutta. Retoriikan perusteella voidaan todeta Euroopan olevan identiteettipolitiikassaan murrosvaiheessa, jossa vanhat identiteettirakenteet horjuvat ja uudet saavat tilaa kasvaa ja kehittyä. Tutkimuksen päätelmissä todetaan, että ympäristönsuojelullisten ja taloudellisten motiivien ohella eurooppalaisen identiteetin rakentaminen ja vahvistaminen on tärkeä taustamotiivi Euroopan unionin aktiivisuudelle maailmanlaajuisessa ympäristöpolitiikassa. Tutkimustulosten syvempi analyysi kuitenkin osoittaa, että tutkimuksen kohteena oleva ja komissaarien harjoittama eurooppalaisen identiteetin eliittilähtöinen rakentaminen on yksipuolista ja tehotonta. Tällöin ei myöskään komissaarien motiivina oleva eurooppalaisen identiteetin rakentaminen kanna käytännön tasolle vaan jää helposti pelkäksi retoriikaksi. Aidon eurooppalaisen identiteetin muotoutuminen vaatisi vastaparikseen myös kansalaisten joukosta nousevaa, alhaalta ylöspäin rakentuvaa eurooppalaisuutta. Tutkimuksessa kuitenkin todetaan yhtenäisen ympäristöpolitiikan saattavan alustaa yhteistyötä muilla politiikan aloilla. Murrosvaiheen identiteettien joustavuuden seurauksena eurooppalaisella identiteetillä on mahdollista nousta eliitin puheiden retoriikasta käytännön tietoisuuteen myös Euroopan kansalaisille. Tällöin, motiivin kasvaessa käytännön teoiksi, lisääntynyt poliittinen yhteistyö ja käsitys yhteisistä arvoista toimisivat edistäjinä yhtenäiselle eurooppalaiselle identiteetille.</p>		
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Euroopan unioni -- EU</p> <p>EU-politiikka</p> <p>alueellinen identiteetti</p> <p>eurooppalaisuus</p> <p>ympäristöpolitiikka</p> <p>ilmastonmuutosta koskeva Kioton pöytäkirja</p> <p>retoriikka</p> <p>Eurooppa</p>		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		